

WO.092.16.2016

Pan
st. bryg. Bogusław Tunkiewicz
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Goleniowie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Goleniowie, przy ul. Andersa 8, zgodnie z rocznym planem kontroli zatwierdzonym przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Szczecinie 2 grudnia 2015 r.

Kontrolę przeprowadzili:

- **mł. bryg. Elżbieta Zielińska** – naczelnik Wydziału Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.16.1.2016 z 10 października 2016 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacka Staśkiewicza,
- **Ewa Kadyrow** – starszy specjalista w Wydziale Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.16.2.2016 z 10 października 2016 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacka Staśkiewicza,
- **Elżbieta Plucińska** – starszy specjalista w Wydziale Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.16.3.2016 z 10 października 2016 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacka Staśkiewicza.

Kontrolę przeprowadzono w dniu: 14 października 2016 r.

Przedmiotowy zakres kontroli:

Przedmiot kontroli: Prawdliwość rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin. Realizacja wytycznych KG PSP w zakresie obsadzania wybranych stanowisk kierowniczych w PSP.

Okres objęty kontrolą: od 1 lipca 2015 r. do 14 października 2016 r.

I. Podsumowanie i ocena działalności Komendanta Powiatowego PSP w Goleniowie.

1. Prawdliwość rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin.

Zagadnienia czasu służby reguluje *art. 35 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 603 ze zm.)*, zwanej dalej ustawą o PSP oraz *rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 r.*

w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 266, poz. 2247 ze zm.), zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 29 grudnia 2005 r.

Analizie podlegały harmonogramy półroczne, listy obecności, indywidualne karty ewidencji czasu służby (dalej zwane KECS), książki podziału bojowego za drugi okres rozliczeniowy 2015 r. i pierwszy okres rozliczeniowy 2016 r. oraz karty rozliczeniowe wykorzystanych urlopów strażaka PSP.

W toku kontroli stwierdzono, co następuje.

1) Ujęcie zadania rozliczenia czasu służby w zakresach czynności pracowników.

Za prowadzenie ewidencji czasu służby strażaków są odpowiedzialni:

- – KP PSP (system codzienny),
- – Powiatowe Stanowisko Kierowania (system zmianowy),
- oraz – Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza w Goleniowie oraz Posterunek w Nowogardzie.

Zadanie rozliczenia czasu służby jest ujęte w zakresie czynności ww.

2) Harmonogram służby na okres rozliczeniowy – sporządzenie.

Zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r. dla strażaków pełniących służbę w systemie zmianowym zostały sporządzone harmonogramy półroczne na oba kontrolowane okresy rozliczeniowe.

3) Harmonogram służby na okres rozliczeniowy – data podpisania, czy zapoznano strażaków z harmonogramem.

Jednostka	Data zatwierdzenia harmonogramu półrocznego przez kierownika kontrolowanej jednostki	
	II okres rozliczeniowy 2015 (01.07.2015 r. – 31.12.2015 r.)	I okres rozliczeniowy 2016 (01.01.2016 r. – 30.06.2016 r.)
PSK	16.06.2015 r.	15.12.2015 r.
JRG	14.06.2015 r.	21.12.2015 r.

Harmonogramy półroczne zostały zatwierdzone przez kierownika kontrolowanej jednostki i podane do wiadomości strażaków zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem okresu rozliczeniowego.

4) Ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie: zgodności z normatywem godzin w okresie rozliczeniowym.

Dni i godziny służby poszczególnych strażaków w harmonogramach półrocznych zostały określone zgodnie z normą czasu służby o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o PSP.

5) Ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie: przestrzegania zasady „120 godzin wolnych”.

Jednostka	Czy liczba kolejnych godzin wolnych od służby określonych w harmonogramie jest większa niż 120?	
	II 2015	I 2016
PSK	NIE	NIE
JRG	TAK (dowód kontroli nr 1)	TAK (dowód kontroli nr 2)

W skontrolowanych harmonogramach półrocznych występują pojedyncze przypadki, ponad 120 godzinnych przerw między zaplanowanymi służbami. Zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r. liczba kolejnych godzin wolnych od służby określonych w harmonogramie nie może być większa niż 120, a dni i godziny służby powinny być ustalone w sposób równomierny.

6) Ocena prawidłowości wyznaczania strażaków do pełnienia dyżuru domowego – zgodnie z § 13 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r.

Analiza miesięcznych zestawień dyżurów domowych nie wykazała przypadków naruszenia § 13 ust. 3 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r., zgodnie z którym strażak może pełnić dyżur domowy nie więcej niż 4 razy w miesiącu, w tym dwa razy w sobotę,

niedzielę lub święto, a czas trwania wszystkich dyżurów w miesiącu nie może przekroczyć łącznie 72 godzin.

7) Prawidłowość sporządzenia kart ewidencji czasu służby strażaka w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w §16 ust.2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r.

Karty ewidencji czasu służby strażaka są założone i prowadzone odrębnie dla każdego strażaka. Skontrolowano siedemnaście indywidualnych KECS w tym trzy KECS strażaków pełniących służbę w systemie codziennym (.....) i czternaście KECS strażaków pełniących służbę w systemie zmianowym (.....).

Zgodnie z § 16 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r. karty ewidencji czasu służby ww. strażaków obejmują informacje o czasie służby pełnionej według obowiązującego strażaka harmonogramu, o którym mowa w § 12 ust. 1 w/w rozporządzenia o czasie służby pełnionej ponad normę określoną w art. 35 ust. 1 ustawy i o otrzymanym za ten czas czasie wolnym lub wypłaconej rekompensacie pieniężnej, informację o pełnionych dyżurach domowych, o urloпах, zwolnieniach od zajęć służbowych, zwolnieniach lekarskich oraz innych usprawiedliwionych nieobecnościach w służbie. W KECS w wierszu harmonogram służby prawidłowo wprowadzono w poszczególnych dniach miesiąca liczbę godzin służby według harmonogramu półrocznego.

8) Zgodność kart ewidencji czasu służby strażaka z książką podziału bojowego i listą obecności.

Informacja o urloпах, zwolnieniach od zajęć służbowych, zwolnieniach lekarskich oraz innych usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych nieobecnościach w służbie zawarta w KECS jest zgodna z listami obecności oraz książką podziału bojowego.

9) Ocena poprawności rozliczenia czasu służby w oparciu o harmonogram służby na okres rozliczeniowy.

W trakcie kontroli ustalono, że zwolnienia od zajęć służbowych, zwolnienia lekarskie oraz inne usprawiedliwione nieobecności w służbie są poprawnie rozliczane w oparciu o harmonogram półroczny o którym mowa w § 16 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r.

Co do zasady urlopy w komendzie są rozliczane w oparciu o harmonogram półroczny, jednakże w toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono pojedyncze przypadki niewłaściwej metodyki wypełniania rubryki „stan faktyczny” w odniesieniu do udzielonych urlopow wypoczynkowych. Zgodnie z art. 71 e ustawy o PSP, urlopow, o których mowa w art. 71, 71a, 71c i 71d, udziela się w dni, które są dla strażaka dniami służby lub dyżuru (..), zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby, w wymiarze godzinowym, odpowiadającym dobowemu wymiarowi jego czasu służby. Udzielony urlop powinien obejmować pełną służbę (od godziny 8⁰⁰ do godziny 8⁰⁰ dnia następnego), a nie tylko jej część. W kontrolowanej jednostce czas wolny od służby był udzielany zgodnie z wnioskowanym terminem. W kilku przypadkach ostatnia służba, na którą był udzielony urlop wypoczynkowy była w części udzielana z urlopu wypoczynkowego, a w części z wypracowanych przez strażaków godzin z bieżącego okresu rozliczeniowego. Skutkiem powyższego było zmniejszenie ilości wypracowanych nadgodzin w bieżącym okresie rozliczeniowym oraz rozliczenie udzielonego urlopu wypoczynkowego w odpowiednio mniejszej ilości godzin. Powyższe działanie nie miało negatywnych skutków dla strażaków pełniących w niej służbę, ani dla kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

Do urlopow wypoczynkowych, wypoczynkowych dodatkowych w zakresie nieuregulowanym w ustawie o PSP, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (art. 71 e ust. 2 ustawy o PSP). Zgodnie z art. 154² § 4 k. p. udzielenie pracownikowi urlopu w dniu pracy w wymiarze godzinowym odpowiadającym części dobowego wymiaru czasu pracy jest dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy część urlopu pozostała do wykorzystania jest niższa niż pełny dobowy wymiar czasu pracy pracownika w dniu, na który ma być udzielony urlop.

10) Przekroczenie liczby dopuszczalnych w okresie rozliczeniowym godzin ponadnormatywnych z wyłączeniem przypadków dotyczących wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w PSP.

Zgodnie z art. 35 ust. 9 ustawy o PSP, czas służby strażaka może być przedłużony do 48 godzin tygodniowo w danym okresie rozliczeniowym. Tylko w przypadku wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w Państwowej Straży Pożarnej czas służby strażaka można przedłużyć ponad normę, o której mowa w art. 35 ust.9 ustawy o PSP. Maksymalna liczba możliwych do wypracowania godzin służby ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o PSP (bez wprowadzenia podwyższonej gotowości bojowej w PSP) w II okresie rozliczeniowym 2015 r. wynosiła 221 godzin natomiast w I okresie rozliczeniowym 2016 r. 248 godzin. Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków przekroczenia liczby dopuszczalnych godzin ponadnormatywnych w kontrolowanych okresach rozliczeniowych.

11) Poprawność naliczenia i wypłaty rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby.

Za przedłużony czas służby do 48 godzin tygodniowo w okresie rozliczeniowym, strażakowi przyznaje się czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo rekompensatę pieniężną. W kontrolowanej jednostce wysokość wypłaconych ekwiwalentów pieniężnych za wypracowane nadgodziny jest zgodna z ilością godzin zaewidencjonowanych w KECS.

12) Czy stwierdzono przypadki oddawania czasu wolnego w zamian za godziny nadliczbowe pochodzące z okresów rozliczeniowych wcześniejszych niż okres bezpośrednio poprzedzający okres rozliczeniowy.

Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków oddawania czasu wolnego w zamian za godziny nadliczbowe pochodzące z okresów rozliczeniowych wcześniejszych niż okres bezpośrednio poprzedzający okres rozliczeniowy.

13) Czy w przypadkach rozwiązywania stosunku służbowego uwzględnia się wynikającą z wytycznych KG PSP konieczność zrekompensowania godzin nadliczbowych strażaka najpóźniej w dniu zwolnienia ze służby?

Funkcjonariusze z którymi został rozwiązany stosunek służbowy w okresie podlegającym kontroli, w dniu zwolnienia nie posiadali wypracowanych nadgodzin.

Lp.	Obszar kontroli	Miernik	Ocena	Uwagi
		TAK/NIE		
1.	Ujęcie zadania rozliczenia czasu służby w zakresach czynności pracowników.	TAK	pozytywna	
2.	Harmonogram służby na okres rozliczeniowy – sporządzenie.	TAK	pozytywna	
3.	Harmonogram służby na okres rozliczeniowy –data podpisania, czy zapoznano strażaków z harmonogramem.	TAK	pozytywna	
4.	Ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie – zgodności z normatywem godzin w okresie rozliczeniowym.	TAK	pozytywna	
5.	Ocena prawidłowości sporządzenia harmonogramu służby na okres rozliczeniowy w zakresie – przestrzeganie zasady „120 godzin wolnych”.	<u>NIE</u>	uchybiecie	
6.	Ocena prawidłowości wyznaczania strażaków do pełnienia dyżuru domowego – zgodnie z § 13 rozporządzenia.	TAK	pozytywna	

7.	Prawidłowość sporządzenia kart ewidencji czasu służby strażaka (KECS) w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w §16 ust.2 rozporządzenia dla 20% załogi, jednakże nie mniej niż 10 osób (w tym co najmniej 6 osób zmianowego rozkładu czasu służby).	TAK	pozytywna	
8.	Zgodność kart ewidencji czasu służby strażaka z książką podziału bojowego, ewidencją urlopów i listą obecności dla 20% załogi.	TAK	pozytywna	
9.	Ocena poprawności rozliczenia czasu służby w oparciu o harmonogram służby na okres rozliczeniowy dla 20% załogi.	TAK	pozytywna	
10.	Czy nie przekroczono liczby dopuszczalnych w okresie rozliczeniowym godzin ponadnormatywnych dla 20% załogi z wyłączeniem przypadków dotyczących: a) zadysponowania strażaka do działań ratowniczych oraz do udziału w ćwiczeniach odwodów operacyjnych; b) delegowanie strażaka do pełnienia służby poza granicami państwa w grupie ratowniczej utworzonej do udziału w działaniach ratowniczych, akcji poszukiwawczo-ratowniczej lub akcji humanitarnej, a także w szkoleniu i ćwiczeniach ratowniczych.	TAK	pozytywna	
11.	Poprawność naliczenia i wypłaty rekompensaty pieniężnej za przedłużony czas służby dla 20% załogi, jednakże nie mniej niż 10 osób (w tym co najmniej 6 osób zmianowego rozkładu czasu służby)	TAK	pozytywna	
12.	Czy czas wolny od służby, o którym mowa w art. 35 ust. 9 i 10 ustawy o PSP został udzielony w następnym okresie rozliczeniowym po okresie, w którym strażak pełnił służbę ponad normę, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o PSP.	TAK	pozytywna	
13.	Czy w przypadkach rozwiązania stosunku służbowego uwzględnia się wynikającą z wytycznych KG PSP konieczność zrekompensowania godzin nadliczbowych strażaka najpóźniej w dniu zwolnienia ze służby?	TAK	pozytywna	

Kontrolowane zagadnienie ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

2. Realizacja wytycznych KG PSP w zakresie obsadzania wybranych stanowisk kierowniczych w PSP.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej 17 czerwca 2014 r. wprowadził do stosowania w jednostkach PSP „Wytyczne w zakresie obsadzania wyższych stanowisk kierowniczych w PSP”.

Mając na uwadze wc. wytyczne Komendant Powiatowy PSP w Goleniowie utworzył kadre rezerwową. Do kadry rezerwowej zaliczono 14 osób (13 strażaków i 1 pracownik służby cywilnej) z tego 2 osoby do kadry interwencyjnej, a 11 do kadry perspektywicznej (dowód kontroli nr 3).

Ocenę działalności podmiotu kontrolowanego przeprowadzono w oparciu o mierniki wykazane w poniższej tabeli.

L.p.	Obszar objęty badaniem	Miernik	Ocena	Uwagi
		TAK/NIE		
1	Czy rozpoczęto proces tworzenia kadry rezerwowej?	TAK	Pozytywna	
2	Czy utworzono kadre interwencyjną na stanowisko:		nieprawidłowość jeżeli nie utworzono kadry perspektywicznej	

	a) główny księgowy	TAK	pozytywna	
	b) naczelnik wydziału/kierownik sekcji	NIE	uchybieenie	
	c) dowódca JRG	TAK	pozytywna	
	d) z-ca d-cy JRG	NIE	uchybieenie	
	e) dowódca zmiany	NIE	uchybieenie	
	f) z-ca d-cy zmiany	NIE	uchybieenie	
	g) dowódca sekcji	NIE	uchybieenie	
3	Czy utworzono kadre perspektywiczną na stanowisko:		nieprawidłowość jeżeli nie utworzono kadry interwencyjnej	
	a) główny księgowy	NIE	uchybieenie	
	b) naczelnik wydziału/kierownik sekcji	TAK	pozytywna	
	c) dowódca JRG	NIE	uchybieenie	
	d) z-ca d-cy JRG	TAK	pozytywna	
	e) dowódca zmiany	TAK	pozytywna	
	f) z-ca d-cy zmiany	TAK	pozytywna	
	g) dowódca sekcji	TAK	pozytywna	
4	Czy strażacy zaliczeni do kadry interwencyjnej posiadają kwalifikacje oraz doświadczenie do mianowania/powołania na dane stanowisko?	TAK	pozytywna	
5	Czy przed zaliczeniem kandydatów do odpowiedniego rodzaju rezerwy kadrowej sporządzono opinie służbowe?	TAK	pozytywna	
6	Czy opinia służbowa kandydata do rezerwy kadrowej zawiera oceny na poziomie wyższym niż „poniżej przeciętnej”?	TAK	pozytywna	
7	Czy opinia służbowa kandydata do rezerwy kadrowej zawiera we wnioskach końcowych jednoznaczne sformułowanie stwierdzające, że strażaka należy zaliczyć do danego rodzaju rezerwy kadrowej ze wskazaniem przewidywanego stanowiska lub wniosek „awansować na wyższe stanowisko służbowe”?	TAK	pozytywna	opinia służbowa kandydata do rezerwy kadrowej zawiera we wnioskach końcowych wpis „zaliczyć do kadry rezerwowej” bez określenia rodzaju kadry. Opinia zawiera wskazanie stanowiska na jakie kandydat jest przewidziany. Rodzaj kadry rezerwowej wskazany jest w charakterystyce kandydata.
8	Czy dla kandydatów wchodzących do rezerwy kadrowej sporządzono charakterystykę?	TAK	pozytywna	
9	Czy w stosunku do kandydatów zaliczonych do rezerwy perspektywicznej podjęto działania w celu przygotowania ich do objęcia pełnienia funkcji kierowniczych	TAK	pozytywna	Na 12 strażaków zaliczonych do rezerwy perspektywicznej w odniesieniu do 1 podjęto działania w celu przygotowania do objęcia pełnienia funkcji kierowniczych (skierowano do SA PSP). Pozostali kandydaci zostaną skierowani celem uzupełnienia kwalifikacji zawodowych w miarę przyznawanych miejsc oraz możliwości finansowych (dowód kontroli nr 4).

Kontrolowane zagadnienie ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

II. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

W zakresie prawidłowości rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin kontrolowane zagadnienia oceniono pozytywnie z uchybieniami.

W zakresie realizacji wytycznych KG PSP w zakresie obsadzania wybranych stanowisk kierowniczych w PSP kontrolowane zagadnienia oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Stwierdzone uchybienia nie miały wpływu na realizację kontrolowanych zagadnień.

III. Uwagi, wnioski i zalecenia.

W związku ze stwierdzeniem uchybień zaleca się dołożenie większej staranności w ewidencjonowaniu czasu służby, a w szczególności dopilnowanie, aby ustalone harmonogramy półroczne, w sposób równomierny określały dni i godziny służby poszczególnych strażaków, tak, aby liczba kolejnych godzin wolnych od służby nie była większa niż 120.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 7 stron.

Zgodnie z art. 48 „ustawy” od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z art. 49 „ustawy” kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego poinformuje Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania. Niezależnie od powyższego należy złożyć kolejne informacje o wykonaniu lub wdrożeniu wszystkich uwag, wniosków i zaleceń pokontrolnych.

**Zachodniopomorski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. Jacek Staśkiewicz**

Do wiadomości:

1. Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej.